

1.

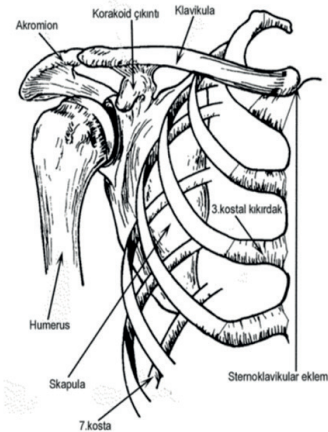
BÖLÜM

OMUZ ANATOMİSİ

Celal Alp VURAL¹

GİRİŞ

Clavicula, scapula ve proximal humerus karmaşık bir eklem yapısına sahiptir. Bu üç kemiğin oluşturdukları eklemler, bu eklemleri saran kas ve yumuşak dokunun tamamı omuz bölgesini oluşturur (Şekil 1). Omuz bölgesi anatomisi incelenirken anatomik ve işlevsel eklemler beraberce değerlendirilmelidir. Lateralden mediale doğru yerleşmiş anatomik eklemler, glenohumeral, akromioklaviküler, sternoklaviküler eklemlerdir. İşlevsel eklemler, korakoakromial ark ve skapulotorasik eklemdir. Omuz kuşağı (pektoral kemer) geniş bir hareket eksenine sahip olmasını mevcut kemiklerin ve eklemlerin koordineli şekilde çalışmasına borçludur (1) (Şekil 1).

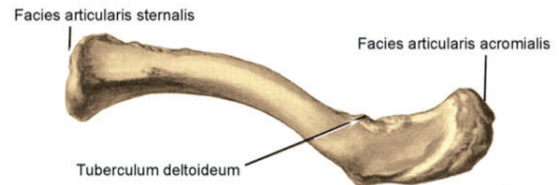

Şekil 1. Omuz bölgesi

I. OMUZ KEMERİ KEMİKLERİ

Ia. Clavicula

Gövde ile üst ekstremité arasında köprü görevi görür. S harfini andıran bir şekli vardır. Tamamının palpe edilebilir olması topografik anatomi açısından önemlidir. Gövdesi ve iki ucu (sternal ve akromial) bulunur. Clavicula'nın uçları eklem yaptıkları kemikler ile adlandırılırlar. Acromion ile eklem yapan ucuna akromial uç (extremitas acromialis), manubrium sterni ile eklem yapan ucuna sternal uç (extremitas sternalis) denir. Sternal ucun birinci kıkırdak costa ile eklemleşen küçük bir bölümü de mevcuttur. Akromial uç lateralde, sternal uç medialde yer alır. Üst yüzü düzken alt yüzü pürtüklüdür (1) (Şekil 2).

Şekil 2. Sağ clavicula üstten görünüşü

Alt yüzde iki tüberkül, iki oluk ve bir adet iz bulunur. Tuberculum conoideum ve linea trapezoidea isimli anatomik yapılara sırasıyla ligamentum conoideum ve ligamentum trapezoideum

¹ Uzm. Dr., Ankara Şehir Hastanesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, alpcelal@gmail.com

KAYNAKÇA

1. Standring S. Gray's anatomy. 39th edition. Edinburgh: Elsevier Churchill Livingstone; 2005.
2. Arıncı K, Elhan A. Anatomi. İkinci baskı. Güneş Kitabevi, Ankara, 1997.
3. Carola R, Harley JP, Noback CR. Human Anatomy. McGraw-Hill, New York, 1992.
4. Cumhuriyet M. Temel Anatomi. Metu Press, Ankara, 2001.
5. Dere F. Anatomi Atlası ve Ders Kitabı. Yedinci baskı. Akademisyen Kitabevi, Adana, 2018.
6. Ellis H. Clinical Anatomy. Eighth edition. Blackwell, Oxford, 1992.
7. Faiz O, Moffat D. Anatomy at a Glance. Blackwell, Oxford, 2002.
8. Lindner HH. Clinical Anatomy. Appleton & Lange, Connecticut, 1989.
9. Moore KL, Dalley AF, Agur AMR. Clinically Oriented Anatomy. Sixth edition. Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia, 2010.
10. Netter FH. İnsan Anatomisi Atlası Üçüncü Baskıdan Çeviri. Çeviri Editörü Cumhuriyet M. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.
11. Snell RS. Clinical Anatomy. Fifth edition. Little, Brown and Company, New York, 1995.
12. Taner D. Fonksiyonel Anatomi. Ekstremiteler ve Sırt Bölgesi. Hekimler Yayın Birliği, Ankara, 1996.
13. Yıldırım M. İnsan Anatomisi. Beşinci baskı. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2001.
14. Hawkins R.J., Bokor D.S.: Clinical Evaluation of Shoulder Problems; In: Rockwood C.A., Matsen III F.A. (eds), The Shoulder, Vol 1, W.B. Saunders-Philadelphia, Second edition, Chap 4:164-196, 1998.
15. Jobe CM: Gross Anatomy of the Shoulder. In : Rockwood and Matsen. Second Edition. W.B. Saunders Company . Volume 1, Chapter 2, 34-97, 1998.
16. O'Brien S.J., Allen A., Fealy S.: Developmental Anatomy of the Shoulder and Anatomy of the Glenohumeral Joint. In: Rockwood C.A., Matsen F.A. (Ed): The Shoulder. W.B. Saunders Company- Philadelphia, second edition. Chapter 1: 1-28.
17. Sarrafian S.K.: Gross and functional anatomy of the shoulder. Clin. Orthop. 173:11- 19, 1983.
18. Giacoma DG: Atlas of Functional Shoulder Anatomy. Editor; Giacoma DG, Springer Milan, Italy, 2008.